

II

(Ikke-lovgivningsmæssige retsakter)

FORORDNINGER

KOMMISSIONENS DELEGEREDE FORORDNING (EU) 2020/550

af 12. februar 2020

om ændring af bilag II og IV til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 978/2012 for så vidt angår den midlertidige tilbagetrækning af ordningerne omhandlet i artikel 1, stk. 2, i forordning (EU) nr. 978/2012 for visse varer med oprindelse i Kongeriget Cambodja

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 978/2012 af 25. oktober 2012 om anvendelse af et arrangement med generelle toldpræferencer og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 732/2008 ⁽¹⁾, særlig artikel 19, stk. 10, og

ud fra følgende betragtninger:

1. SAGSFORLØB

- (1) Kongeriget Cambodja (»Cambodja«) er indrømmet de toldpræferencer i den særlige ordning for de mindst udviklede lande — alt undtagen våben (»EBA«) — som er omhandlet i artikel 1, stk. 2, litra c), i forordning (EU) nr. 978/2012 (»GSP-forordningen«). Det er også opført som et begunstiget land under den generelle ordning i henhold til GSP-forordningens artikel 1, stk. 2, litra a). I overensstemmelse med GSP-forordningens artikel 18, stk. 1, består den særlige ordning for de mindst udviklede lande af suspensionen af toldsatsene i den fælles toldtarif for alle varer, der er opført i kapitel 1 til 97 i den kombinerede nomenklatur med oprindelse i Cambodja, bortset fra dem, der er opført i kapitel 93, dvs. våben og ammunition.
- (2) I henhold til GSP-forordningens artikel 19, stk. 1, litra a), kan præferenceordningerne i GSP-forordningens artikel 1, stk. 2, tilbagetrækkes midlertidigt for alle eller visse varer, der har oprindelse i et begunstiget land, som følge af alvorlig og systematisk overtrædelse af principperne i de konventioner, der er opført i bilag VIII, del A, til GSP-forordningen (»FN- og ILO-konventioner om grundlæggende menneske- og arbejdstagerrettigheder«).
- (3) Den 11. februar 2019 vedtog Kommissionen en gennemførelsesafgørelse med et bilag (»indledningsmeddelelsen«) ⁽²⁾ om indledning i overensstemmelse med GSP-forordningens artikel 19, stk. 3, af proceduren for midlertidig tilbagetrækning af toldpræferencerne for Cambodja (»proceduren for midlertidig tilbagetrækning«). Samme dag underrettede Kommissionen Europa-Parlamentet og Rådet om den pågældende gennemførelsesafgørelse.
- (4) De oplysninger, som Kommissionen havde til rådighed på det pågældende tidspunkt, tydede på, at der var tilstrækkeligt grundlag for at indlede proceduren for midlertidig tilbagetrækning. Navnlig henvistes der i betragtning 3 i gennemførelsesafgørelsen og i afsnit 5 i indledningsmeddelelsen til forhold, der tyder på, at Cambodja har begået alvorlige og systematiske overtrædelser af de principper, der er fastsat i følgende fire FN- og ILO-konventioner om grundlæggende menneske- og arbejdstagerrettigheder:

⁽¹⁾ EUT L 303 af 31.10.2012, s. 1.

⁽²⁾ EUT C 55 af 12.2.2019, s. 11.

- Den internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder (1966) (»ICCPR«)
 - Konventionen om foreningsfrihed og beskyttelse af retten til at organisere sig, nr. 87 (1948) (»ILO-konvention 87«)
 - Konventionen om retten til at organisere sig og føre kollektive forhandlinger, nr. 98 (1949) (»ILO-konvention 98«) og
 - Den internationale konvention om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder (1966) (»ICESCR«)
- (5) I indledningsmeddelelsen opfordrede Kommissionen Cambodja og tredjeparter til at tilkendegive deres synspunkter over for Kommissionen. Tretten tredjeparter, der er registreret inden for den tidsfrist, der er fastsat i indledningsmeddelelsen, har fremsat skriftlige bemærkninger til Kommissionen.
- (6) Efter indledningen af proceduren for midlertidig tilbagetrækning overvågede og evaluerede Kommissionen Cambodjas gennemførelse af de fire konventioner, der er anført i indledningsmeddelelsen. I overensstemmelse med GSP-forordningens artikel 19, stk. 4, litra b), blev overvågnings- og evalueringsperioden afsluttet den 12. august 2019.
- (7) Kommissionen indhentede alle nødvendige oplysninger i overensstemmelse med GSP-forordningens artikel 19, stk. 6, herunder de relevante overvågningsorganers foreliggende vurderinger og Cambodjas synspunkter. Kommissionen gennemførte en overvågningsmission til Cambodja i juni 2019.
- (8) I overvågnings- og evalueringsperioden gav Kommissionen Cambodja enhver mulighed for at samarbejde, fremsætte synspunkter og bemærkninger og blive hørt. F.eks. opfordrede Kommissionen den 24. juli 2019 Cambodja til skriftligt at redegøre for sin holdning til de undersøgelsesresultater, der førte til indledningen af proceduren for midlertidig tilbagetrækning. Cambodja svarede Kommissionen den 12. august 2019 og bestred grundlaget for Kommissionens beslutning om at indlede proceduren for midlertidig tilbagetrækning. I sit svar fremhævede Cambodja også en række planlagte eller gennemførte afhjælpende foranstaltninger, især før indledningen af proceduren for midlertidig tilbagetrækning.
- (9) Den 12. november 2019 forelagde Kommissionen Cambodja en rapport om sine undersøgelsesresultater og konklusioner i overensstemmelse med GSP-forordningens artikel 19, stk. 7 (»rapporten«). Rapporten var baseret på den dokumentation, som Kommissionen indsamlede frem til den 31. oktober 2019 om overholdelsen af de principper, der er fastlagt i de fire FN- og ILO-konventioner om grundlæggende menneske- og arbejdstagerrettigheder, herunder beviser og oplysninger indgivet af Cambodja og tredjeparter i relation til proceduren.
- (10) Cambodja fremsatte sine bemærkninger til rapporten den 12. december 2019.
- (11) Denne delegerede forordning er baseret på undersøgelsesresultaterne i rapporten og den tilhørende dokumentation, efterfølgende evalueringer og vurderinger i lyset af Cambodjas besvarelse og eventuelle nye kendsgerninger og udviklinger, der fandt sted efter den 12. december 2019.

2. ALVORLIGE OG SYSTEMATISKE OVERTRÆDELSE AF DE PRINCIPPER, DER ER NEDFÆLDET I ICCPR

2.1. Retten til politisk deltagelse (artikel 25 i ICCPR)

- (12) Artikel 25 i ICCPR fastsætter, at enhver borger skal uden nogen af de i artikel 2 omhandlede former for forskelsbehandling og uden urimelige begrænsninger have ret til og mulighed for:
- a) at deltage, direkte eller gennem frit valgte repræsentanter, i varetagelsen af offentlige anliggender
 - b) at stemme og modtage valg ved reelt gennemførte periodiske valg på grundlag af almindelig og lige stemmeret og hemmelig afstemning, der sikrer, at vælgernes vilje frit kommer til udtryk
 - c) at have adgang til offentlig tjeneste i sit land på grundlag af almindelig ligestilling.

2.1.1. Undersøgelsesresultater

- (13) Cambodja har iværksat en række undertrykkende foranstaltninger over for det største oppositionsparti, Cambodian National Rescue Party (»CNRP«), der begrænser den politiske deltagelse og valgrettighederne i landet. Disse foranstaltninger omfattede navnlig ændringer af loven om politiske partier (»LPP«), anholdelsen af formanden for CNRP, Kem Sokha, og den retsligt beordrede opløsning af CNRP.

- (14) I marts og juli 2017 vedtog den cambodjanske nationalforsamling flere ændringer til LPP, som gjorde det ulovligt for enhver person, der har en dom for et strafbart forhold, at lede et politisk parti. Den ændrede LPP indrømmede også indenrigsministeriet vide skønsebeføjelser med hensyn til at suspendere de politiske partiers aktiviteter og indbringe opløsning af et parti til afgørelse for højesteret. I oktober 2017 vedtog nationalforsamlingen yderligere ændringer af en række valglove, som beskrev processen for, hvordan man omfordeler mandater, der blev vundet af et opløst parti.
- (15) Den 3. september 2017 blev formanden for CNRP, Kem Sokha, anholdt som følge af anklager om forræderi og konspiration med det formål at vælte den cambodjanske regering bistået af en udenlandsk magt ⁽³⁾.
- (16) Efter mere end et år i varetægtsfængsling blev Kem Sokha løsladt mod kaution den 10. september 2018 og anbragt under retsligt tilsyn. Den 10. november 2019 blev det retslige tilsyn for Kem Sokha ophævet. Han var dog fortsat afskåret fra at deltage i politiske aktiviteter, mens han afventede resultatet af retssagen ⁽⁴⁾.
- (17) Den 16. november 2017 traf Cambodjas højesteret afgørelse om opløsning af CNRP og forbød 118 af partiets højtstående embedsmænd at være politisk aktive i fem år. Højesteretsafgørelsen var navnlig baseret på de ændrede bestemmelser i artikel 44 i LPP, som giver højesteret mulighed for at suspendere eller opløse et politisk parti i en periode på fem år, hvis det overtræder artikel 6, stk. 2, og artikel 7 i LPP. Højesterets opløsning af CNRP blev delvist baseret på de samme påstande som hos undersøgelsesdommeren i den verserende sag mod Kem Sokha ⁽⁵⁾.
- (18) Opløsningen af CNRP førte også til, at der blev fjernet 5 007 af CNRP's kommunalbestyrelses- og byrådsmedlemmer, som var blevet valgt i juni 2017. CNRP's medlemmer af nationalforsamlingen blev udskiftet med ikkevalgte personer. Ved de følgende indirekte valg til senatet den 25. februar 2018 vandt det regerende parti, Cambodian People's Party («CPP»), alle de mandater, der var på valg ⁽⁶⁾. Opløsningen af CNRP efterlod landet uden nogen troværdig opposition forud for det nationale valg den 29. juli 2018, hvor CPP vandt alle 125 mandater i nationalforsamlingen, hvilket reelt set skabte en étpartistat uden parlamentarisk opposition.

2.1.2. *Cambodjas holdning*

- (19) Cambodja gør gældende, at den ændrede LPP gælder uden forskel for alle politiske partier, indeholder alle de grundlæggende krav, som ethvert demokratisk land skal overholde, og har til formål at forhindre misbrug, der ikke er i overensstemmelse med de grundlæggende demokratiske principper.
- (20) Cambodja begrundet anholdelsen af Kem Sokha med henvisning til straffelovens artikel 443, der fordømmer den kriminelle sammensværgelse med en udenlandsk magt, og støtter sig til påståede beviser for Kem Sokhas sammensværgelse om at vælte regeringen ⁽⁷⁾. Ifølge Cambodja begik Sokha i sin egenskab af formand for CNRP forræderi, som involverede partiet og førte til dets tvangsopløsning.
- (21) Cambodja gør endvidere gældende, at højesteretsafgørelsen af 16. november 2017 om opløsningen af CNRP var en suveræn stats beslutning, og at håndhævelsen af nationale retsafgørelser er et internt anliggende i en suveræn stat under overholdelse af retsstatsprincippet.

⁽³⁾ Disse anklager var baseret på en videooptagelse fra 2013, hvor Kem Sokha drøftede en strategi for at vinde stemmer bistået af udenlandske eksperter. Jf. UA KHM 5/2017 af 8. september 2017. Jf. også A/HRC/39/73/Add.1 af 7. september 2018.

⁽⁴⁾ Den 9. december 2019 meddelte en domstol i Cambodja, at retssagen mod Kem Sokha ville blive indledt den 15. januar 2020.

⁽⁵⁾ A/HRC/39/73/Add.1, punkt 20.

⁽⁶⁾ 58 ud af 62 senatsmedlemmer vælges indirekte af medlemmer af kommunalrådene. Yderligere fire senatsmandater nomineres af kongen og nationalforsamlingen.

⁽⁷⁾ Cambodja gør gældende, at Kem Sokhas handlinger blev påvist i en video, hvor han tilsyneladende indrømmede, at han havde handlet efter ordre fra en udenlandsk magt, og at han havde sat det endelige mål at ændre den øverste leder af regeringen.

- (22) I forbindelse med valget den 29. juli 2018 understreger Cambodja, at registrering af 20 politiske partier og deltagelsen af 6 956 900 vælgere er et klart bevis på, at ændringerne af LPP og den deraf følgende omfordeling af mandater ikke fratog Cambodjanerne deres ret til at deltage i varetagelsen af politiske anliggender. Begrebet overtrædelse af artikel 25 i ICCPR er derfor ikke berettiget.

2.1.3. **Vurdering**

Ændringer af loven om politiske partier (LPP)

- (23) Ændringerne i 2017 af LPP omfatter bestemmelser, der giver vide skønsebeføjelser med hensyn til opløsningen af politiske partier og det tidsbestemte forbud mod, at partiledere deltager i politiske aktiviteter uden retfærdig rettergang⁽⁸⁾.
- (24) I henhold til artikel 38 i LPP har indenrigsministeriet omfattende beslutningsbeføjelser over politiske partier og fungerer reelt set som administrator. Det kan f.eks. beslutte at suspendere de politiske partiers aktiviteter og indbringe opløsningen af disse for højesteret. Da artikel 38 i LPP ikke indeholder klare og gennemsigtige kriterier for at indbringe sådanne sager, har indenrigsministeriet vide skønsebeføjelser til at foreslå opløsningen af et parti.
- (25) Ifølge FN's Højkommissariat for Menneskerettigheder («OHCHR») i Cambodja er udpegelsen af indenrigsministeren som administrator for politiske partier »i modstrid med internationale standarder, som kræver, at overvågningsorganer, som er uafhængige af den udøvende magt, skal sikre lige vilkår i det politiske landskab«⁽⁹⁾. Derudover som anført af FN's særlige rapportør fratog LPP-ændringerne og den konsekvente omfordeling af mandaterne »millioner af Cambodianere deres rettigheder til politisk deltagelse. For dem, der stemte for CNRP i valgkredse, som CNRP vandt, er de kandidater, som de stemte på ved valget til nationalforsamlingen i 2013 og ved kommunalvalget i 2017, blevet udskiftet med forskellige personer, der repræsenterer forskellige politiske partier, hvilket igen har haft indflydelse på valget af senatorer. Dette udgør en klar krænkelse af Cambodjanernes ret til at deltage i varetagelsen af politiske anliggender, som indebærer retten til at lade sig repræsentere af valgte repræsentanter«⁽¹⁰⁾.
- (26) I januar 2019 ændrede Cambodja artikel 45 i LPP ved at indføre muligheden for, at enkeltpersoner, der har fået forbud mod at deltage i politiske aktiviteter, kan anmode kongen om at få genetableret deres politiske rettigheder efter en henvendelse til premierministeren. Denne ændring gør det dog ikke muligt fuldt ud at genetablere de politiske rettigheder for de enkeltpersoner, der har fået forbuddet, da de reelt set ikke kan genoptage deres politiske aktiviteter, så længe CNRP som helhed forbliver opløst. Desuden ligger beslutningen om at genetablere deres politiske rettigheder hos deres politiske modstandere fremfor hos et uafhængigt organ. Endelig indeholder ændringen af artikel 45 i LPP ingen løsning på fjernelsen af de 5 007 valgte CNRP-kommunalbestyrelsesmedlemmer⁽¹¹⁾.
- (27) På denne baggrund finder Kommissionen, at LPP, som ændret i 2017, indeholder bestemmelser, der er i strid med principperne i artikel 25 i ICCPR.

Opløsningen af CNRP og anholdelsen af Kem Sokha

- (28) Cambodja gør gældende, at begrundelsen for at opløse CNRP var, at dets leder, Kem Sokha, begik den forbrydelse at deltage i en sammensværgelse med en udenlandsk magt. Kommissionen bemærker imidlertid, at CNRP blev opløst inden indledningen af retssagen mod Kem Sokha. Det bemærkes, at FN's særlige rapportør har givet udtryk for alvorlig bekymring med hensyn til det bevismæssige grundlag for højesteretsafgørelsen om at opløse CNRP⁽¹²⁾ og med hensyn til alvoren af den anklage, der er baseret på sådanne beviser⁽¹³⁾.

⁽⁸⁾ Jf. Rapporten Joint UNCT Cambodia Report in the context of Cambodia's third UPR cycle, punkt 11.

⁽⁹⁾ OHCHR, A human rights analysis of the amended law on political parties af 28. marts 2017.

⁽¹⁰⁾ Menneskerettighedsrådet, Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Cambodia, A/HRC/39/73, punkt 76 (2018).

⁽¹¹⁾ A/HRC/42/60, punkt 7.

⁽¹²⁾ A/HRC/39/73/Add.1, punkt 20.

⁽¹³⁾ UA KHM 5/2017 af 8. september 2017.

- (29) Ifølge De Forenede Nationers Særlige Arbejdsgruppe for Vilkårlig Tilbageholdelse og Fængsling («UNWGAD») var frihedsberøvelsen af Kem Sokha politisk motiveret⁽¹⁴⁾ og en følge af dennes udøvelse af retten til menings- og ytringsfrihed samt retten til at deltage i landets regering og i varetagelsen af offentlige anliggender. Det var således i strid med bl.a. artikel 19 og 25 i ICCPR⁽¹⁵⁾. FN's særlige rapportør udtrykte ligeledes bekymring over, at anholdelsen af Kem Sokha var politisk motiveret forud for det i 2018 planlagte parlamentsvalg⁽¹⁶⁾.
- (30) Opløsningen af CNRP havde til formål at begrænse retten til at deltage i varetagelsen af offentlige anliggender for 118 af partiets medlemmer, 55 CNRP-medlemmer af nationalforsamlingen og 5 007 kommunalbestyrelses- og byrådsmedlemmer, der blev frataget deres hverv. Som bemærket af FN's særlige rapportør stiller opløsningen af CNRP og forbuddet mod, at dets medlemmer udøver politiske aktiviteter, spørgsmålstegn ved, om parlamentsvalget den 29. juli 2018 var reelt⁽¹⁷⁾.
- (31) FN's overvågningsorganer har enstemmigt udtrykt bekymring over denne situation, idet de bemærker, at omfordelingen af CNRP's mandater til andre partier, navnlig på kommunalt plan, fratager cambodjanerne deres ret til politisk deltagelse⁽¹⁸⁾. I rapporten fra 2018 fra FN's særlige rapportør konkluderes det også, at tilbageskridtene for så vidt angår politiske rettigheder i Cambodja, herunder ændringerne af forfatningen med henblik på at indføre en lov om majestætsfor nærmelse, udgør en »alvorlig« udvikling, der har til formål at undertrykke kritiske røster og begrænse de grundlæggende friheder⁽¹⁹⁾.
- (32) Siden indledningen af proceduren for midlertidig tilbagetrækning i februar 2019 er der kun gjort meget lidt fremskridt med hensyn til politiske rettigheder i Cambodja. Cambodjas politiske landskab er fortsat domineret af undertrykkelsen af politiske rettigheder. CNRP er fortsat forbudt, tilhængerne og CNRP-medlemmerne nægtes fortsat politiske rettigheder, og CPP har konsolideret sin overvældende dominans over statslige institutioner⁽²⁰⁾. Mandaterne for CNRP's kommunalledere og kommunalbestyrelsesmedlemmer blev næsten udelukkende overført til ikkevalgte medlemmer af CPP⁽²¹⁾. Selv om det retslige tilsyn med oppositionslederen Kem Sokha blev bragt til ophør den 10. november 2019, er hans sag ikke blevet afsluttet, og han er stadig anklaget for straffelovsovertrædelser. Derudover har han forbud mod at engagere sig i politiske aktiviteter.

2.1.4. **Konklusioner vedrørende artikel 25 i ICCPR**

- (33) På baggrund af ovenstående finder Kommissionen, at de foranstaltninger, som Cambodja har truffet siden 2017, navnlig ændringerne af LPP, opløsningen af CNRP og den efterfølgende omfordeling af CNRP's mandater i nationalforsamlingen og i lokalrådene, har en stærk negativ indvirkning på demokratiet, den politiske deltagelse og pluralismen i Cambodja. Disse foranstaltninger peger på en politisk motiveret plan bestående af lovgivningsmæssige, retlige og administrative foranstaltninger med det formål at indskrænke politisk deltagelse og valgrettigheder, navnlig forud for parlamentsvalget i juli 2018. Disse foranstaltninger har forhindret cambodjanerne i at udøve deres politiske rettigheder fuldt ud, herunder retten til at deltage i varetagelsen af offentlige anliggender, stemme og modtage valg ved reelt gennemførte periodiske valg og have adgang til offentlig tjeneste i deres land på grundlag af almindelig ligestilling, jf. artikel 25 i ICCPR.
- (34) Kommissionen konkluderer, at arten af de rettigheder, der er blevet krænket, varigheden, omfanget og virkningen af de konstaterede overtrædelser, indebærer, at Cambodja har begået alvorlige og systematiske overtrædelser af de principper, der er fastsat i artikel 25 i ICCPR, jf. GSP-forordningens artikel 19, stk. 1, litra a).

2.2. **Retten til ytringsfrihed (artikel 19 i ICCPR)**

- (35) Artikel 19 i ICCPR fastsætter, at:

⁽¹⁴⁾ FN's Menneskerettighedsråd, udtalelser vedtaget af FN's Særlige Arbejdsgruppe for Vilkårlig Tilbageholdelse og Fængsling på dets 81. møde, af 17.-26. april 2018, A/HRC/WGAD/2018/9, punkt 57.

⁽¹⁵⁾ A/HRC/WGAD/2018/9, punkt 47 og 61.

⁽¹⁶⁾ UA KHM 5/2017 af 8. september 2018.

⁽¹⁷⁾ A/HRC/39/73/Add.1 af 15. august 2018, punkt 87.

⁽¹⁸⁾ Id., punkt 23 og punkt 87.

⁽¹⁹⁾ A/HRC/39/73, punkt 89.

⁽²⁰⁾ Jf. også A/HRC/42/60/af 27. august 2019, punkt 71.

⁽²¹⁾ Id., punkt 5.

- »1. Enhver har ret til meningsfrihed uden indblanding.
2. Enhver har ret til ytringsfrihed, denne ret skal omfatte frihed til at søge, modtage og meddele oplysninger og tanker af enhver art uden hensyn til landegrænser, i mundtlig, skriftlig eller trykt form, i form af kunst eller ved andre midler efter eget valg.
3. Udøvelsen af de ved denne artikels stk. 2 hjemlede rettigheder medfører særlige forpligtelser og et særligt ansvar. Den kan derfor undergives visse begrænsninger, men dog kun sådanne som er hjemlet ved lov og er nødvendige:
- a) af hensyn til respekten for andres rettigheder eller omdømme,
- b) af hensyn til statens sikkerhed, den offentlige orden (ordre public), den offentlige sundhed eller sædelighed.«

- (36) I sin generelle bemærkning nr. 34 til ICCPR fastslog Menneskerettighedskomitéen (HRC), at menings- og ytringsfrihed er tæt forbundne rettigheder, de er »væsentlige« for ethvert samfund og udgør grundlaget for et demokratisk og frit samfund ⁽²²⁾. De indebærer også, at der findes en fri presse, og at andre medier er i stand til at kommentere offentlige spørgsmål uden censur eller tilbageholdenhed og informere offentligheden herom.

2.2.1. *Undersøgelsesresultater*

- (37) Cambodjas love indeholder en række bestemmelser, der er i strid med Cambodjas forpligtelser i henhold til artikel 19 i ICCPR, navnlig gennem brede og vagt formulerede bestemmelser, som giver de cambodjanske myndigheder mulighed for at udøve vide skønsbeføjelser ved gennemførelsen af disse love og administrative bestemmelser og rejse tiltale for lovovertrædelser i forbindelse med udøvelsen af ytringsfriheden. Disse love omfatter: de i 2018 foretagne ændringer af den cambodjanske forfatning, den såkaldte majestætsfornærmelsesbestemmelse i straffeloven, loven om pressen, valgloven, loven om telekommunikation, loven om foreninger og ikke-statslige organisationer (LANGO), loven om politiske partier, loven om fagforeninger og Prakas nr. 170 om kontrol med offentliggørelsen af websteder og sociale medier (Publication Controls of Website and Social Media Processing via Internet) i Kongeriget Cambodja.
- (38) Desuden noterer Kommissionen sig den situation, som gør sig gældende for journalister, der risikerer anholdelser, tilbageholdelser, anklager og domfældelse, lukning af avisen Cambodia Daily efter en skatterevision, lukning af de lokale afdelinger af Radio Free Asia og Voice of America samt lukning af andre radiofrekvenser. Journalister er blevet anklaget eller tilbageholdt uden nogen anden grund end, at de efter sigende havde modsagt den cambodjanske regering eller havde været involveret i fortalervirksomhed.
- (39) Denne situation gav også anledning til bekymring hos flere internationale overvågningsorganer. Ved afslutningen af missionen («end of mission statement») den 5. maj 2019 om menneskerettighedssituationen i Cambodja opfordrede FN's særlige rapportør Cambodja »til at give en fri presse flere muligheder, herunder mulighed for, at uafhængige journalister kan drive virksomhed«. I rapporten fra 2019 fra FN-Arbejdsgruppen om Universel Regelmæssig Gennemgang (UPR) blev Cambodja opfordret til: omgående at frigive frihedsberøvede personer tilbageholdt som følge af den fredelige udøvelse af deres ytrings- og forsamlingsfrihed, at beskytte journalister, menneskerettighedsforkæmpere, medlemmer af den politiske opposition og fagforeningsmedlemmer mod chikane, vilkårlige anholdelser og fysiske angreb og sikre et frit borgerligt forum, både online og offline, til ytringsfrihed uden frygt for retsforfølgning i henhold til straffeloven og loven om telekommunikation ⁽²³⁾. Den 18. april 2019 accepterede Cambodja de fleste af disse henstillinger.
- (40) Den kraftige stigning i 2019 i antallet af retssager mod tidligere medlemmer af CNRP illustrerer den alvorlige og systematiske brug og det alvorlige og systematiske misbrug af lovgivning med det formål at intimidere og chikanere enkeltpersoner, der udøver deres grundlæggende frihedsrettigheder, herunder især retten til menings- og ytringsfrihed uden indblanding. Kritiske røster blandt de cambodjanske borgere bringes i øjeblikket til tavshed og fratages deres ret til ytringsfrihed, hvilket i stigende grad er tilfældet i de sociale medier og på onlineplatforme. De trues, intimideres eller rammes af strafferetlige anklager for enhver form for indsigelse, bl.a. gennem anvendelsen af bestemmelser om majestætsfornærmelse, der blev indført i straffeloven for over et år siden ⁽²⁴⁾.

⁽²²⁾ FN's Menneskerettighedskomité (HRC), *General Comment No. 34, Article 19, Freedoms of opinion and expression*, CCPR/C/GC/34, 11 (12. september 2011).

⁽²³⁾ FN's Menneskerettighedsråd, Report of the Working Group on the Universal Periodic Review: Cambodja, A/HRC/41/17, s. 11 ff., bl.a. henstilling 110.12, 110.27, 110.29, 110.81, 110.83, 110.85, 110.87, 110.91, 110.93, 110.94, 110.96, 110.98 og 110.99 (5. april 2019).

⁽²⁴⁾ Jf. i denne forbindelse erklæringen af 8. november 2019 fra FN's særlige rapportør.

2.2.2. *Cambodjas holdning*

- (41) Cambodja er af den opfattelse, at de ovenfor beskrevne foranstaltninger over for journalister og medier er begrundet i anvendelsen af landets love og administrative bestemmelser om afgifter og radio- og tv-sendetilladelser. Landet fremhæver det store antal medieforetagender, der i øjeblikket er registreret og opererer i Cambodja. Det bemærker også, at det har godkendt flere radiostationers genoptagelse af driften og givet radioselskaberne tilladelse til at stille sendetid til rådighed.
- (42) Cambodja henviser desuden til den seneste lovgivningsmæssige udvikling, herunder oprettelsen af en kommission, der skal vurdere mulige ændringer af loven om pressen og det igangværende arbejde på tværministerielt plan om et udkast til en lov om adgang til oplysninger.

2.2.3. *Vurdering*

- (43) Anvendelsen af love til begrænsning af ytringsfriheden giver anledning til alvorlig bekymring. FN's eksperter, herunder den særlige rapportør om fremme og beskyttelse af retten til menings- og ytringsfrihed, gav den 19. juni 2019 udtryk for bekymring over brugen af strafferetten for at indskrænke ytringsfriheden, både offline og online, og mindede Cambodja om, at retten til ytringsfrihed er en af hjørnestenene i et demokratisk og retfærdigt samfund, og at begrænsninger af ytringsfriheden skal indskrænkes og defineres nøje. De cambodjanske myndigheders søgsmål mod enkeltpersoner for blot at have udstedt støttetilkendegivelser til politiske ledere er ikke tilladt i henhold til artikel 19, stk. 3, i ICCPR og udgør derfor uberettigede begrænsninger. Cambodjas holdning, navnlig beskrivelsen af medielandskabet i landet, står i skarp kontrast til dets indplacering som nr. 143 på det internationale pressefrihedsindeks. FN's særlige rapportør om menneskerettighedssituationen i Cambodja mindede den 8. november 2019 Cambodja om, at anholdelser baseret på menings- og ytringsfrihed, der gør sig gældende gennem politisk debat og kommentarer til offentlige anliggender, ikke er tilladt.
- (44) I overensstemmelse med en lang række tilgængelige rapporter fra civilsamfundet og internationale menneskerettighedsorganisationer finder Kommissionen også, at Cambodja har indskrænket retten til ytringsfrihed gennem brug af love og retlige og administrative foranstaltninger, navnlig foranstaltninger over for journalister, presse og andre medier, NGO'er og enkeltpersoner, herunder menneskerettighedsforkæmpere. Cambodjas foranstaltninger til afhjælpning af disse mangler har ikke konkretiseret sig, og Cambodja har heller ikke taget skridt til effektivt at gennemføre UPR-henstillingerne — til trods for deres accept heraf — vedrørende mediernes uafhængighed og journalisters ytringsfrihed ⁽²⁵⁾.
- (45) Det forhold, at Cambodja har forpligtet sig til at revidere og/eller ændre en række love, herunder i forbindelse med UPR i 2019, og har taget en række administrative skridt hen imod en sådan revision og/eller ændring siden indledningen af proceduren for midlertidig tilbagetrækning, har hidtil ikke resulteret i konkrete fremskridt med hensyn til at bringe Cambodjas lovgivning i tråd med landets internationale forpligtelser på menneskerettighedsområdet, navnlig artikel 19 i ICCPR.
- (46) Kommissionen minder om, at selv om retten til ytringsfrihed kan være underlagt visse begrænsninger, skal sådanne begrænsninger opfylde betingelserne i artikel 19, stk. 3, i ICCPR, herunder betingelsen om, at enhver begrænsning skal være nødvendig i et demokratisk samfund og skal stå i et rimeligt forhold til formålet. Kommissionen finder imidlertid, at Cambodja ikke i tilstrækkelig grad har godtgjort, at de begrænsninger af ytringsfriheden, der er fastsat i landets retlige ramme, og gennemførelsen heraf opfylder betingelserne i artikel 19 i ICCPR.

2.2.4. *Konklusioner vedrørende artikel 19 i ICCPR*

- (47) Med hensyn til arten af de rettigheder, der er blevet krænket, varigheden, omfanget og virkningerne af overtrædelserne, finder Kommissionen, at Cambodjas anvendelse af landets lovgivning og de retlige og administrative foranstaltninger for at begrænse retten til ytringsfrihed og undladelsen af at tage de nødvendige skridt til at sikre et frit borgerligt forum udgør en alvorlig og systemisk overtrædelse af principperne i artikel 19 i ICCPR som omhandlet i artikel 19, stk. 1, litra a), i GSP-forordningen.

⁽²⁵⁾ A/HRC/41/17/Add. 1.

2.3. Ret til foreningsfrihed og til frit at deltage i fredelige forsamlinger (artikel 21 og 22 i ICCPR)

- (48) I artikel 21 i ICCPR fastslås det, at retten til at deltage i fredelige forsamlinger skal anerkendes. Udøvelsen af denne ret må ikke underkastes andre begrænsninger end sådanne, som er foreskrevet ved lov og er nødvendige i et demokratisk samfund af hensyn til statens sikkerhed eller den offentlige sikkerhed, den offentlige orden (ordre public), beskyttelsen af den offentlige sundhed eller sædelighed eller beskyttelsen af andres ret og frihed.
- (49) Artikel 22 i ICCPR fastsætter, at:
- »1. Enhver har ret til foreningsfrihed, herunder ret til at oprette og indmelde sig i fagforeninger til beskyttelse af sine interesser.
 2. Udøvelsen af denne ret må ikke underkastes andre begrænsninger end sådanne, som er foreskrevet ved lov og er nødvendige i et demokratisk samfund af hensyn til statens sikkerhed eller den offentlige sikkerhed, den offentlige orden (ordre public), beskyttelsen af den offentlige sundhed eller sædelighed eller beskyttelsen af andres ret og frihed. Denne artikel skal ikke være til hinder for, at der pålægges medlemmer af de væbnede styrker og af politiet lovlige begrænsninger i deres udøvelse af denne ret.
 3. Intet i denne artikel berettiger de lande, der er medlemmer af Den Internationale Arbejdsorganisations konvention af 1948 om foreningsfrihed og beskyttelse af retten til at organisere sig, til at træffe lovgivningsmæssige foranstaltninger, som ville begrænse de garantier, der er fastsat i den pågældende konvention, eller til at anvende loven på en måde, som ville begrænse disse garantier.«

2.3.1. Undersøgelsesresultater

- (50) Cambodja har vedtaget en lov om ikke-statslige organisationer (»LANGO«), som indebærer en række begrænsninger i registreringen af foreninger og deres aktiviteter samt omfattende rapporteringsforpligtelser. Nærmere bestemt indeholder artikel 8 i LANGO en bred begrundelse for at begrænse registreringen af civilsamfundsorganisationer (»CSO«). Artikel 9 i LANGO pålægger disse at lade sig registrere for at få lov til at udøve enhver form for aktivitet. Artikel 25 i LANGO foreskriver sammen med artikel 30 rapporteringskrav, hvoraf nogle er uklare, og der pålægges civilsamfundsorganisationerne begrænsninger, der går ud over dem, der er tilladt i henhold til artikel 22, stk. 2, i ICCPR. Desuden er kravet om neutralitet⁽²⁶⁾ i artikel 24 i LANGO ikke defineret, og dets anvendelse er uklar. Endelig giver LANGO mulighed for at suspendere eller fjerne en civilsamfundsorganisation på grund af manglende overholdelse af sine vedtægter, selv om en sådan undladelse ikke udgør en strafbar handling i henhold til Cambodjas lovgivning.
- (51) Ud over uklarheder og en mangel på klarhed i de retlige rammer, der gælder i LANGO, har Cambodja truffet en række foranstaltninger for at bekæmpe udøvelsen af foreningsfriheden. Navnlig har anholdelser og tilbageholdelser af vigtige civilsamfundsorganisationer og aktivister engageret inden for jordbesiddelse og miljøspørgsmål til trods for betingede domme eller kongelig benådning ført til en indskrænkning i spillerummet for civilsamfundet⁽²⁷⁾. Uanset det forhold, at varslet på tre dage i forbindelse med civilsamfundsarrangementer blev ophævet i november 2018, modtog Kommissionen beretninger fra civilsamfundsorganisationer, herunder i forbindelse med en mission til Cambodja i juni 2019, om, at de fortsat oplever indgribende overvågning og chikane fra det lokale politis, militærets og retsvæsenets side. Nogle civilsamfundsorganisationer rapporterede om statslig overvågning af deres familiemedlemmer.
- (52) Denne situation bekræftes af konklusionerne og henstillingerne i rapporten fra juli 2019 om OHCHR's rolle i Cambodja⁽²⁸⁾, hvor OHCHR bekræfter rapporter om politiets tætte overvågning af civilsamfundsorganisationernes aktiviteter og opfordrer Cambodja til at udvide spillerummet for civilsamfundsorganisationer. Der er også givet udtryk for betænkeligheder i rapporten om universel regelmæssig gennemgang i 2019 (UPR). Cambodja accepterede UPR-henstillingerne, som opfordrede landet til at standse alle former for chikane, intimidering, magtanvendelse og vilkårlig indblanding i retten til foreningsfrihed og retten til frit at deltage i fredelige forsamlinger⁽²⁹⁾.

⁽²⁶⁾ Artikel 24 i LANGO fastsætter, at civilsamfundsorganisationer skal bevare deres neutralitet over for politiske partier i Kongeriget Cambodja.

⁽²⁷⁾ A/HRC/39/73/Add.1, side 9.

⁽²⁸⁾ OHCHR (31. juli 2019) — Den årlige rapport fra FN's Højkommissariat for Menneskerettigheder om dets arbejde i Cambodja.

⁽²⁹⁾ FN's Menneskerettighedsråd, Report of the Working Group on the Universal Periodic Review: Cambodja, A/HRC/41/17, akronymer tilføjet. I UPR henstilles det især: at ændre LANGO for at bringe den i overensstemmelse med staternes forpligtelser i henhold til ICCPR og skabe et sikkert og gunstigt miljø for civilsamfundet og fagforeninger. (bl.a.: Henstilling 110.12, 110.25 og 110.102), beskytte NGO'er og sikre, at de administrative bestemmelser i LANGO ikke anvendes til at lukke, suspendere eller på anden måde negativt påvirke NGO'er (henstilling 110.28), træffe alle foranstaltninger til at beskytte og støtte journalister, menneskerettighedsforkæmpere, fagforeningsarbejdere, land- og miljøaktivister og andre af civilsamfundets aktører (henstilling 110.85) samt træffe de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at forsamlings- og foreningsfriheden ikke hindres af vilkårlige begrænsninger og/eller overdragen magtanvendelse (henstilling 110.107).

2.3.2. *Cambodjas holdning*

- (53) Cambodja begrundet sine foranstaltninger med, at de lokale myndigheder er nødt til at garantere sikkerheden og den offentlige orden, og at de pågældende civilsamfundsorganisationer overskred beføjelser eller formidlede budskaber, der var i strid med loven.
- (54) Cambodja bekræfter sit tilsagn om at revidere LANGO og erklærer, at der pågår høringer af civilsamfundsorganisationerne, og at en sådan proces kræver tid i alle demokratiske lande.
- (55) Cambodja tilføjer, at det forberedende arbejde med et udkast til lov om adgang til information finder sted i fuldt samarbejde med FN's organisationer, som f.eks. OHCHR's og UNESCO's kontor i Phnom Penh. Cambodja har desuden forlænget fristerne for skatteregistrering af og skattepligt for civilsamfundsorganisationer.

2.3.3. *Vurdering*

- (56) OHCHR gav allerede i 2015 udtryk for bekymring over den territoriale dimension og dens konsekvenser for civilsamfundsorganisationers og enkeltpersoners mulighed for at forsvare menneskerettighederne og fremme gennemsigtighed og ansvarlighed efterfulgt af OHCHR's talsperson i august 2017. Manglerne ved LANGO blev nævnt af Kommissionen og Tjenesten for EU's Optræden Udadtil, herunder i forbindelse med overvågningsmissionen i 2018, og af det internationale samfund, f.eks. i den universelle regelmæssige gennemgang i 2019 og af FN's generalsekretær og FN's særlige rapportør.
- (57) Til trods for at Cambodja har taget visse positive skridt, som f.eks. iværksættelse af en proces til revision af LANGO, afholdelse af dialoger med civilsamfundsorganisationer og ophævelse af kravet om en forhåndsmeddelelse tre dage før civilsamfundsarrangementer, mener Kommissionen på baggrund af sine undersøgelsesresultater, at disse skridt er utilstrækkelige til at afhjælpe de eksisterende mangler. Navnlig forbliver Cambodjas retlige ramme uændret, og der er ingen konkret gennemførelse af politikker og erklæringer om fremme og beskyttelse af spillerummet for civilsamfundet. Desuden fortsætter rapporterne om overvågning, tilsyn, chikane, anholdelser og tilbageholdelse af repræsentanter for civilsamfundet og aktivister ⁽³⁰⁾.
- (58) Den 3. december 2018 udsendte Cambodja en erklæring, hvori landet forpligtede sig til at fremme et reelt partnerskab med civilsamfundsorganisationer. I juli 2019 opfordrede FN's generalsekretær dog fortsat Cambodja til at give civilsamfundsorganisationerne bedre garantier for uhindret at kunne arbejde og ved at konsolidere og udvide det operative spillerum for disse organisationer. FN's generalsekretær fremhævede også betydningen af revisionen af LANGO i denne henseende ⁽³¹⁾.
- (59) På grundlag af retspraksis fra den internationale menneskerettighedslovgivning og retspraksis fra Menneskerettighedskomiteén (HRC) finder Kommissionen, at artikel 8 og 25 sammen med artikel 30 i LANGO er i strid med artikel 22, stk. 2, i ICCPR. Artikel 9, 20 og 24 i LANGO er også i strid med artikel 22, stk. 2, i ICCPR på grund af alvorlige betænkeligheder med hensyn til deres anvendelse ⁽³²⁾.
- (60) Nærmere bestemt finder Kommissionen, at begrundelserne for at begrænse registreringen af foreninger i henhold til artikel 8 i LANGO går ud over, hvad der er tilladt i henhold til artikel 22, stk. 2, i ICCPR. Kommissionen finder også, at artikel 25 i LANGO kombineret med artikel 30 pålægger civilsamfundsorganisationer rapporteringskrav, der går ud over dem, der er tilladt i henhold til artikel 22, stk. 2, i ICCPR. Desuden opfylder den vage formulering og uklare anvendelse af kravet om neutralitet i artikel 24 i LANGO ikke kravene i artikel 22, stk. 2, i ICCPR.

⁽³⁰⁾ Jf. i denne forbindelse erklæringen fra FN's særlige rapportør af 8. november 2019, hvori regeringen blev opfordret til at respektere retten til menings-, ytrings- og forsamlingsfrihed. Jf. også det fælles civilsamfunds-brev til Cambodjas premierminister af 8. december 2019, hvori der blev givet udtryk for bestyrtelse over den undertrykkelse, der fører til en mundkurv i forbindelse med uafhængige og kritiske udtalelser, og over det nuværende miljø, der gør sig gældende for fortalere for arbejdstagerrettigheder, fagforeningsledere og civilsamfundsaktivister.

⁽³¹⁾ A/HRC 42/31 af 31. juli 2019.

⁽³²⁾ En analyse af LANGO med hensyn til menneskerettighedsstandarder har siden 2015 kunnet ses på webstedet for OHCHR's kontor i Cambodja. Jf. f.eks. OHCHR's konklusioner på side 17 og 18 om, at artikel 24 krænker ytringsfriheden og andre menneskerettigheder, og at artikel 25, kombineret med artikel 30, sætter begrænsninger for foreningsfriheden ud over, hvad der er tilladt i henhold til artikel 22, stk. 2, i ICCPR.

2.3.4. **Konklusioner vedrørende artikel 21 og 22 i ICCPR**

- (61) Med hensyn til arten af de rettigheder, der er blevet krænkede, varigheden, omfanget og virkningerne af overtrædelserne, finder Kommissionen, at Cambodjas anvendelse af landets lovgivning og de retlige og administrative foranstaltninger for at begrænse retten til foreningsfrihed og til frit at deltage i fredelige forsamlinger og undladelsen af at tage de nødvendige skridt til at sikre et frit borgerligt forum udgør en alvorlig og systemisk overtrædelse af principperne i artikel 21 og 22 i ICCPR som omhandlet i artikel 19, stk. 1, litra a), i GSP-forordningen.
- (62) Kommissionen minder om, at selv om retten til foreningsfrihed og til frit at deltage i fredelige forsamlinger kan være underlagt visse begrænsninger, skal sådanne begrænsninger opfylde betingelserne i artikel 22, stk. 2, i ICCPR, herunder betingelsen om, at enhver begrænsning skal være »nødvendig i et demokratisk samfund« og skal stå i et rimeligt forhold til formålet. Kommissionen finder imidlertid, at Cambodja ikke i tilstrækkelig grad har godtgjort, at de begrænsninger af retten til foreningsfrihed og til frit at deltage i fredelige forsamlinger, der er fastsat eller indført i landets retlige ramme, opfylder betingelserne i artikel 22 i ICCPR ⁽³⁾.

3. UDESTÅENDE SPØRGSMÅL I HENHOLD TIL ILO-KONVENTION NR. 87 OG 98 SAMT ICESCR

3.1. **Arbejdstagerrettigheder — foreningsfrihed, organisationsfrihed og overenskomstforhandlinger (artikel 2, 3, 4 og 7 i ILO-konvention nr. 87, artikel 1 og 3 i ILO-konvention nr. 98, artikel 19, 21 og 22 i ICCPR og artikel 7 og 8 i ICESCR)**

- (63) Kommissionen noterer sig de oplysninger og den opdatering, som Cambodja har fremlagt i relation til de spørgsmål om arbejdstagerrettigheder, der er omhandlet i indledningsmeddelelsen.
- (64) Kommissionen bemærker, at de foranstaltninger, som Cambodja har truffet siden iværksættelsen af proceduren for midlertidig tilbagetrækning i februar 2019, viser, at der er sket visse forbedringer med hensyn til spørgsmål om arbejdstagerrettigheder. Der er imidlertid fortsat alvorlige mangler og overtrædelser på to områder, nemlig indgåelsen af civilretlige og strafferetlige sager mod fagforeningsledere og efterforskningerne af mordene på fagforeningsledere, emner som ILO havde anbefalet.
- (65) Kommissionen finder, at uanset de betydelige fremskridt, der er gjort med hensyn til afslutningen på en lang række strafferetlige og civilretlige sager såvel som uløste arbejdsretlige tvister vedrørende fagforeningsledere, aktivister og arbejdstagere, bør alle udestående uafsluttede sager afsluttes hurtigst muligt. Selv om afslutningen af mange sager er anbefalingsværdig, indebærer dette ikke, at der ikke tidligere fandt vilkårlige anholdelser sted, heller ikke selv om disse var kortvarige.
- (66) Kommissionen noterer sig manglen på konkrete resultater i efterforskningen af de mord på fagforeningsledere, der blev begået i 2004 og 2007. Til trods for Cambodjas tilsagn om at retsforfølge gerningsmændene så hurtigt som muligt og afholdelsen af et ad hoc-treparts-møde, som der blev indkaldt til af den nationale kommission for revurdering af anvendelsen af de internationale arbejdskonventioner, der blev ratificeret af Cambodja i januar 2019, og det interministerielle møde i februar 2019, er disse efterforskninger stadig uafsluttede.
- (67) Kommissionen finder, at de uløste civil- og strafferetlige sager mod fagforeningsledere og den manglende afslutning af de uafhængige efterforskninger af mordene på fagforeningsledere er en alvorlig overtrædelse af principperne om foreningsfrihed, der er fastsat i de grundlæggende ILO-konventioner nr. 87 og 98 samt artikel 19, 21 og 22 i ICCPR.
- (68) Kommissionen mener også, at der hurtigst muligt bør indledes en ny forhandlingsrunde med arbejdsmarkedets parter for at fortsætte revisionen af loven om fagforeninger. Revisionen bør prioritere en udvidelse af lovens anvendelsesområde til at omfatte alle arbejdstagere og tjenestemænd, de yderligere bestemmelser, der skal lette registreringen af fagforeninger og arbejdsgiverforeninger, og beskyttelsen mod alle former for forskelsbehandling af fagforeninger med det formål at sikre, at loven om fagforeninger overholder ILO-konvention nr. 87 og 98.

⁽³⁾ Id.

3.2. Ikkeforskelsbehandling, rettigheder i forbindelse med jordbesiddelse og bolig (artikel 2, stk. 2, og artikel 11, stk. 1, i ICESCR)

- (69) Kommissionen noterer sig de oplysninger og den opdatering, som Cambodja har fremlagt vedrørende jordrettigheder, herunder anerkendelse af situationen for landets oprindelige befolkning. Kommissionen bemærker, at Cambodja har gjort konkrete fremskridt med hensyn til at løse tvister om jordbesiddelse i forbindelse med økonomiske jordkoncessioner inden for sukkersektoren, siden proceduren for den midlertidige tilbagetrækning blev iværksat. Der er dog stadig mangler i forbindelse med tinglysning af jord, bestemmelser om jordrettigheder og manglen på en hensigtsmæssig og upartisk revision samt spørgsmål vedrørende den oprindelige befolknings rettigheder. Der er behov for en yderligere indsats for at etablere en hensigtsmæssig retlig ramme, der skal sikre gennemsigtige og inklusive mekanismer til bilæggelse af tvister om jordbesiddelse.

4. KONKLUSIONER

- (70) I henhold til GSP-forordningens artikel 19, stk. 1, litra a), kan toldpræferencerne i den pågældende forordnings artikel 1, stk. 2, omhandlede præferenceordninger tilbagetrækkes midlertidigt som følge af alvorlig og systematisk overtrædelse af de principper, der er fastlagt i FN- og ILO-konventionerne om grundlæggende menneske- og arbejdstagerrettigheder.
- (71) I lyset af de kendsgerninger og betragtninger, der er beskrevet i afsnit 2.1, 2.2 og 2.3, arten af de rettigheder, der er overtrådt, og varigheden, omfanget og virkningen af Cambodjas handlinger og undladelser finder Kommissionen, at Cambodja har begået alvorlige og systematiske overtrædelser af principperne i artikel 19, 21, 22 og 25 i ICCPR.
- (72) Efter at have behandlet Cambodjas bemærkninger og synspunkter mener Kommissionen derfor, at den præferenceordning, der er indrømmet Cambodja, bør trækkes tilbage midlertidigt, indtil der er truffet afgørelse om, at begrundelserne for tilbagetrækningen ikke længere finder anvendelse.
- (73) Ved vurderingen af, hvilke varer der bør påvirkes, tager Kommissionen hensyn til Cambodjas økonomiske udviklingsbehov og målene i GSP-forordningen, herunder behovet for, at Cambodja diversificerer sit eksportgrundlag. Kommissionen tager desuden hensyn til den socioøkonomiske virkning af tilbagetrækningen, herunder indvirkningen på arbejdstagere og industrier.
- (74) Kommissionen tager ligeledes hensyn til de fremskridt, som Cambodja har gjort siden indledningen af proceduren for den midlertidige tilbagetrækning. Endelig noterer Kommissionen sig det positive samarbejde med Cambodja under hele processen.
- (75) Kommissionen konkluderer derfor, at toldpræferencerne i medfør af GSP-forordningen bør trækkes tilbage for visse varer med oprindelse i Cambodja. Disse varer henhører under følgende koder i det harmoniserede system (»HS«): 1212 93, 4201 00, 4202, 4203, 4205 00, 4206 00, 6103 41, 6103 43, 6103 49, 6105, 6107, 6109, 6115 10, 6115 21, 6115 22, 6115 29, 6115 95, 6115 96, 6115 99, 6203 41, 6203 43, 6203 49, 6205, 6207, 6211 32, 6211 33, 6211 39, 6211 42, 6211 43, 6211 49, 6212, 6403 19, 6403 20, 6403 40, 6403 51, 6403 59, 6403 91, 6403 99, 6405 og 6406.
- (76) Kommissionen vil fortsat overvåge situationen i Cambodja, herunder spørgsmål vedrørende borgerlige og politiske rettigheder, arbejdstagerrettigheder samt rettigheder i forbindelse med jordbesiddelse og bolig. Kommissionen kan ændre tilbagetrækningen af toldpræferencer. Hvis Cambodja fuldt ud behandler de spørgsmål, der rejses i denne delegerede forordning, kan Kommissionen genindføre toldpræferencerne i overensstemmelse med artikel 20 i GSP-forordningen —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

Artikel 1

I forordning (EU) nr. 978/2012 foretages følgende ændringer:

- 1) Teksten og tabellen i bilag II under overskriften »Begunstigede lande der er omfattet af den generelle ordning, som omhandlet i artikel 1, stk. 2, litra a), og som er blevet midlertidigt tilbagetrukket fra nævnte ordning for alle eller visse varer med oprindelse i disse lande« affattes således:

»Kolonne A: alfabetisk kode ifølge den statistiske lande- og områdefortegnelse for Unionens udenrigshandel

Kolonne B: navn

Kolonne C: HS-koder for de varer, for hvilke toldpræferencerne som omhandlet i artikel 1, stk. 2, litra a), er blevet midlertidigt tilbagetrukket:

A	B	C
KH	Cambodja	4201 00, 4202, 4203, 4205 00, 4206 00, 6103 41, 6103 43, 6103 49, 6105, 6107, 6109, 6115 10, 6115 21, 6115 22, 6115 29, 6115 95, 6115 96, 6115 99, 6203 41, 6203 43, 6203 49, 6205, 6207, 6211 32, 6211 33, 6211 39, 6211 42, 6211 43, 6211 49, 6212, 6403 19, 6403 20, 6403 40, 6403 51, 6403 59, 6403 91, 6403 99, 6405 og 6406«

2) I bilag IV affattes teksten og tabellen efter den første tabel under overskriften »Begunstigede lande, der er omfattet af den særlige ordning for de mindst udviklede lande, som omhandlet i artikel 1, stk. 2, litra c)« således:

»Begunstigede lande, der er omfattet af den særlige ordning for de mindst udviklede lande, som omhandlet i artikel 1, stk. 2, litra c), og som er blevet midlertidigt tilbagetrukket fra nævnte ordning for alle eller visse varer med oprindelse i disse lande

Kolonne A: alfabetisk kode ifølge den statistiske lande- og områdefortegnelse for Unionens udenrigshandel

Kolonne B: navn

Kolonne C: HS-koder for de varer, for hvilke toldpræferencerne som omhandlet i artikel 1, stk. 2, litra c), er blevet midlertidigt tilbagetrukket:

A	B	C
KH	Cambodja	1212 93, 4201 00, 4202, 4203, 4205 00, 4206 00, 6103 41, 6103 43, 6103 49, 6105, 6107, 6109, 6115 10, 6115 21, 6115 22, 6115 29, 6115 95, 6115 96, 6115 99, 6203 41, 6203 43, 6203 49, 6205, 6207, 6211 32, 6211 33, 6211 39, 6211 42, 6211 43, 6211 49, 6212, 6403 19, 6403 20, 6403 40, 6403 51, 6403 59, 6403 91, 6403 99, 6405 og 6406«

Artikel 2

Den midlertidige tilbagetrækning, der er omhandlet i artikel 1, nr. 1) og 2), finder ikke anvendelse på import af varer, der allerede er på vej til Unionen den 12. august 2020, forudsat at bestemmelsesstedet for sådanne varer ikke kan ændres. I så fald kræves der et gyldigt støttedokument i form af et konnossement.

Artikel 3

Denne forordning træder i kraft på tredjedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Den anvendes fra den 12. august 2020.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den 12. februar 2020.

På Kommissionens vegne
Ursula VON DER LEYEN
Formand